

[Justitsministeren]

Med hensyn til den anden del af forslaget, som vedrører adgangen til anvendelse af gentest som identifikationsmiddel, har jeg for nylig besvaret et spørgsmål – nr. S 124 – som hr. Leif Hermann har stillet, og som det fremgår af mit svar til hr. Leif Hermann, kan gentest anvendes som bevismiddel i straffesager, i faderskabssager og i sager vedrørende familiesammenføring efter udlændingeloven.

I straffesager er anvendelsen af DNA-profiler udtømmende reguleret ved retsplejelovens kapitel 92 om legemsindgreb, der blev vedtaget af Folketinget i maj 1989. Retsplejelovens regler indeholder både bestemmelser om betingelserne for at lade foretage DNA-test og om opbevaring af oplysninger, som er fremkommet ved en sådan undersøgelse.

I øvrigt er oplysninger om DNA-test, der opbevares på edb, beskyttet ved reglerne i registerlovgivningen. Vi taler altså om, at registerlovgivningen naturligvis også omfatter dette felt.

Anvendelse af gentest i faderskabssager kan ske i medfør af retsplejelovens § 456 k. Efter denne bestemmelse skal retten, hvis det er nødvendigt for sagens oplysning, sørge for, at der fremskaffes blodtypebestemmelser eller foretages andre legemlige undersøgelser af parterne.

Endelig er DNA-profilering tilladt i flere retssager om familiesammenføring efter anmodning fra de personer, som har ansøgt om familiesammenføring.

Jeg finder ikke, at der i dag er behov for yderligere regelfastsættelse om anvendelsen af gentest i disse tilfælde, som jo er undergivet retlig kontrol. Men Justitsministeriet vil være opmærksom på, om denne situation mod forventning skulle ændre sig, så der her i tide kan gribes ind med den nødvendige lovgivning, hvis der skønnes at være et behov herfor – igen set i lyset af udviklingen.

Torben Lund (S):

Jeg skal i første omgang koncentrere mig om den første del af forslaget, hvorved SF som forslagsstiller jo ønsker, at regeringen skal fremsætte lovforslag om forbud mod anvendelse af gentest i forbindelse med ansættelser og tegning af pensioner og forsikringsordninger.

Jeg vil gerne sige, at vi kan støtte, at der gennemføres lovgivning om et sådant forbud.

For så vidt angår ansættelsesforhold er situationen vel den, at et eventuelt ønske om anvendelse af gentest kun kan have ét af to formål: enten at arbejdsgiveren kan få et indtryk af, at den pågældende medarbejder, der står foran ansættelse, har en generelt øget sygdomsrisiko, eller at man gennem en sådan gentest vil forsøge at frasortere medarbejdere, der f.eks. kunne have en overfølsomhed over for nogle af de stoffer, der anvendes på den pågældende arbejdsplads, og det er naturligvis formål, som er helt uacceptable.

Derfor mener vi, at der bør være forbud mod, at arbejdsgivere kan kræve en sådan gentest. Vi mener også, der bør være et forbud imod, at en arbejdstager eller kommende arbejdstager kan tilbyde en sådan gentest.

Endvidere vil jeg foreslå, at vi under udvalgsarbejdet drøfter, om vi i virkeligheden ikke også bør ændre lægeloven, så gentest ikke må indgå i forbindelse med lægers udarbejdelse af helbredserklæringer til brug for arbejdsgivers vurdering af stillingsansøgere eller medarbejdere, der fortsat skal være ansat i det pågældende firma.

For så vidt angår forsikringer og pensionsordninger ville en adgang til at foretage gentest naturligvis kun kunne have det formål, at man ville give folk med genetiske afvigelser forringede forsikringsvilkår, og det hensyn ønsker vi naturligvis ikke at tilgodese. Derfor kan vi også her gå ind for, at der bliver et egentligt forbud.

Jeg mener, det er relevant, om man gennemførte lovgivning på dette område, også selv om vi endnu ikke har set nogen tilfælde her i landet, hvor arbejdsgivere, forsikringsselskaber eller pensionskasser har stillet krav af den art. Jeg synes, at det kan være relevant, at vi fra Folketingets side markerer, allerede inden vi kommer ud for de første tilfælde, at den form for ordninger er ikke acceptable her i landet.

For så vidt angår den anden del af forslaget om, at regeringen skal fremsætte lovforslag om regulering af adgangen til anvendelse af genetiske test som identifikationsmiddel, vil jeg også sige, at det kan vi støtte. Jeg synes, det er meget tvivlsomt, om den nuværende lovgivning er tilstrækkelig til at sikre en fornuftig anvendelse af gentest som identifikationsmiddel. Vi må erkende, at gentest kan være fornuftige i visse straffesager i visse efterforskningsøjemed, men jeg tror til gengæld, at der kan være behov for at